

Dosarul nr. 2ra-2176/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (judecător D. Chistol)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători A. Minciuna, V. Mihaila și V. Sîrbu)

Î N C H E I E R E

27 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Natalia Golban, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Golban împotriva „Most Trading” SRL cu privire la anularea ordinului, încasarea compensației în locul restabilirii în funcție, a salariului și a indemnizației pentru concediul nefolosit, precum și a penalității pentru reținerea plăților salariale, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Natalia Golban, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, casată parțial hotărârea din 26 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și emisă în această parte o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La 29 februarie 2016, Natalia Golban a depus cerere de chemare în judecată împotriva „Most Trading” SRL cu privire la anularea ordinului nr. 29/2e/10 din 19 octombrie 2015, emis de către directorul „Most Trading” SRL, încasarea compensației în sumă de 10 260 lei, în locul restabilirii în funcție, a salariului și a indemnizației pentru concediul nefolosit în sumă totală de 3 932, 16 lei și a penalității pentru reținerea plăților salariale în sumă de 468 lei, repararea prejudiciului moral în sumă de 5 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 3-6, vol. I).

În motivarea acțiunii, reclamanta Natalia Golban a relatat că la 18 septembrie 2015, în baza contractului individual de muncă nr. 18 din aceeași dată, a fost angajată în cadrul „Most Trading” SRL în funcția de inspector serviciul personal cu salariul lunar de 3 420 lei.

Reclamanta a susținut că în perioada 18 septembrie – 19 octombrie 2015, și-a

executat obligațiile de serviciu fără obiecții din partea administrației „Most Trading” SRL.

Reclamanta a indicat că prin ordinul nr. 29/2e/10 din 19 octombrie 2015, emis de către directorul „Most Trading” SRL, contractul său individual de muncă a fost desfăcut în temeiul art. 85 alin. (1) din Codul muncii, fără achitarea salariului și a altor plăți salariale, precum și fără efectuarea înscrierii respective în carnetul de muncă, cu toate că reclamanta nu a depus o cerere scrisă privind demisia din proprie inițiativă.

Reclamanta a invocat că la 18 noiembrie 2015, s-a adresat către Inspectoratul de Stat al Muncii, iar prin răspunsul acestuia din 30 decembrie 2015, au fost confirmate ilegalitățile comise de „Most Trading” SRL, reclamantei fiindu-i propusă adresarea în instanța de judecată.

Totodată, reclamanta a declarat că prin răspunsul Inspectoratului de Stat al Muncii din 30 decembrie 2015, i s-a comunicat că în privința conducătorului „Most Trading” SRL a fost întocmit un proces-verbal de control, cu prescripția de a remedia deficiențele depistate în urma controlului în termen de 15 zile.

Reclamanta a specificat că „Most Trading” SRL nu a remediat deficiențele respective.

Reclamanta a afirmat că „Most Trading” SRL a desfăcut contractul individual de muncă al reclamantei cu încălcarea prevederilor art. 85 alin. (1) din Codul muncii, or reclamanta nu a depus o cerere scrisă privind demisia din proprie inițiativă.

Mai mult, reclamanta a notat că despre emiterea și motivul emiterii ordinului nr. 29/2e/10 din 19 octombrie 2015, emis de către directorul „Most Trading” SRL, a aflat abia din răspunsul Inspectoratului de Stat al Muncii din 30 decembrie 2015.

Reclamanta a evidențiat că în conformitate cu art. 143 alin. (1) lit. a) din Codul muncii, dacă nu se contestă cuantumul tuturor sumelor ce se cuvin salariatului de la unitate, efectuarea achitărilor se face în caz de încetare a contractului individual de muncă cu un salariat care continuă să lucreze până în ziua eliberării din serviciu – în ziua eliberării.

La fel, reclamanta a menționat că, conform art. 119 alin. (1) din Codul muncii, în caz de suspendare (art. 76 lit. e) și m), art. 77 lit. d) și e) și art. 78 alin. (1) lit. a) și d)) sau încetare a contractului individual de muncă, salariatul are dreptul la compensarea tuturor concediilor de odihnă anuale nefolosite.

Astfel, reclamanta a reliefat că prin contractul individual de muncă nr. 18 din 18 septembrie 2015, părțile de comun acord au convenit că salariul lunar al reclamantei va fi de 3 420 lei, adică 20, 48 lei pentru o oră de muncă, pornind de la numărul de 167 de ore lucrătoare pe lună.

Aici, reclamanta a precizat că a muncit efectiv 24 de zile, perioadă care include și zilele concediului de odihnă nefolosit, adică 192 de ore.

Reclamanta a invocat că potrivit art. 330 alin. (2) din Codul muncii, în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art. 142), a indemnizației de concediu (art. 117), a plăților în caz de eliberare (art. 143) sau a altor plăți (art. 123, 124, 127, 139, 186, 227 lit. j), 228 alin. (8) etc.) cuvenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0, 1 la sută din suma neplătită în termen.

În acest mod, reclamanta a considerat că „Most Trading” SRL urmează să-i achite suma de 3 932, 16 lei cu titlu de penalitate pentru reținerea plăților salariale pe o durată de 119 zile.

Cu referire la pretenția privind repararea prejudiciului moral, reclamanta a făcut trimitere la prevederile art. 90 alin. (1) și (2) lit. c), 327 alin. (1) și 329 din Codul muncii.

În ședința de judecată din 15 decembrie 2017, reprezentantul reclamantei Natalia Golban, avocatul Valentin Caisîn, a depus cerere prin care a majorat până la suma de 2 842, 98 lei cuantumul pretenției privind încasarea penalității pentru reținerea plăților salariale (f.d. 132-138; 149, vol. I).

Prin hotărârea din 26 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă ca tardivă cererea de chemare în judecată înaintată de Natalia Golban împotriva „Most Trading” SRL cu privire la anularea ordinului nr. 29/2e/10 din 19 octombrie 2015, emis de către „Most Trading” SRL, cu privire la desfacerea contractului individual de muncă nr. 18 din 18 septembrie 2015, încasarea din contul „Most Trading” SRL, în temeiul art. 90 alin. (4) din Codul muncii, a sumei de 10 260 lei, ce constituie compensație suplimentară (3 salarii medii lunare) pentru eliberarea nelegitimă de la locul de muncă și ca urmare a dezacordului reclamantei Natalia Golban cu privire la restabilirea la locul de muncă din „Most Trading” SRL, încasarea din contul „Most Trading” SRL, în beneficiul reclamantei, a sumei de 10 260 lei cu titlu de compensație suplimentară pentru eliberarea nelegitimă de la locul de muncă, a sumei de 3 932, 16 lei cu titlu de salariu și concediu nefolosit pentru perioada de muncă prestată la „Most Trading” SRL, a sumei de 2 842, 98 lei cu titlu de plată suplimentară pentru reținerea ilegală a sumelor salariale, a sumei de 5 000 lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată (f.d. 155-163, vol. I).

La 05 februarie 2018, Natalia Golban, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, a declarat apel împotriva hotărârii din 26 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f.d. 165, vol. I).

Prin decizia din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Natalia Golban, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, și menținută hotărârea din 26 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f.d. 188-192, vol. I).

La 13 septembrie 2018, Natalia Golban, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, a declarat recurs împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 195-203, vol. II).

Prin decizia din 28 noiembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Natalia Golban, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, casată decizia din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău în partea încasării sumei de 3 932, 16 lei cu titlu de salariu și concediu nefolosit și a sumei de 2 842, 98 lei cu titlu de plată suplimentară pentru reținerea ilegală a sumelor salariale, repararea prejudiciului moral ce rezultă din neachitarea plăților salariale convenite și încasarea cheltuielilor de judecată, precum și trimisă cauza în această parte spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, iar în rest, a fost menținută decizia din 21 iunie 2018 a

Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 26 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 225-239, vol. I).

Prin decizia din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Natalia Golban, casată hotărârea din 26 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea respingerii ca tardivă a cererii de chemare în judecată depuse de Natalia Golban împotriva „Most Trading” SRL cu privire la încasarea sumei de 3 932, 16 lei cu titlu de salariu și concediu nefolosit pentru perioada de muncă prestată la „Most Trading” SRL, a sumei de 2 842, 98 lei cu titlu de plată suplimentară pentru reținerea ilegală a sumelor salariale, repararea prejudiciului moral ce rezultă din neachitarea plăților salariale convenite și încasarea cheltuielilor de judecată, și în această parte a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depuse de Natalia Golban împotriva „Most Trading” SRL cu privire la încasarea sumei de 3 932, 16 lei cu titlu de salariu și concediu nefolosit pentru perioada de muncă prestată la „Most Trading” SRL, a sumei de 2 842, 98 lei cu titlu de plată suplimentară pentru reținerea ilegală a sumelor salariale, repararea prejudiciului moral ce rezultă din neachitarea plăților salariale convenite și încasarea cheltuielilor de judecată. S-a încasat în beneficiul Nataliei Golban, din contul „Most Trading” SRL, suma de 972, 72 lei cu titlu de salariu și concediu nefolosit pentru perioada de muncă prestată la „Most Trading” SRL, suma de 128, 39 lei cu titlu de plată pentru reținerea ilegală a sumelor salariale și suma de 500 lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral. În rest, au fost respinse ca neîntemeiate pretențiile. S-a încasat în beneficiul statului, din contul „Most Trading” SRL, taxa de stat în sumă de 270 lei de a cărei plată reclamanta Natalia Golban a fost scutită (f.d. 21-32, vol. II).

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a ajuns la concluzia că prima instanță greșit a respins ca tardive pretențiile Nataliei Golban cu privire la încasarea salariului și a indemnizației pentru concediul nefolosit, deoarece prima instanță nu a aplicat prevederile art. 355 alin. (1) lit. b) din Codul muncii, conform cărora, cererea privind soluționarea litigiului individual de muncă se depune în instanța de judecată în termen de 3 ani de la data apariției dreptului respectiv al salariatului, în situația în care obiectul litigiului constă în plata unor drepturi salariale sau de altă natură, ce i se cuvin salariatului.

Din materialele cauzei, și anume din tabelele de evidență a timpului de lucru al Nataliei Golban în cadrul „Most Trading” SRL pentru perioada septembrie-octombrie 2015, instanța de apel a constatat că în luna septembrie 2015, Natalia Golban a muncit în cadrul „Most Trading” SRL 18 de ore, iar în luna octombrie 2015 – 27 de ore.

Astfel, instanța de apel a indicat că în baza contractului individual de muncă nr. 18 din 18 septembrie 2015, Natalia Golban a fost angajată în cadrul „Most Trading” SRL în funcția de inspector serviciul personal cu salariul lunar de 3 420 lei, adică 20, 23 lei pentru fiecare oră efectiv muncită, ceea ce înseamnă că anume suma de 972, 7 lei reprezintă suma salariului neachitat și a indemnizației pentru concediul nefolosit.

În continuare, instanța de apel a conchis, în temeiul prevederilor art. 330 alin.

(2) din Codul muncii, că „Most Trading” SRL urmează să-i achite Nataliei Golban suma de 128, 39 lei cu titlu de penalitate pentru reținerea plăților salariale, și anume reținerea pe o durată de 132 de zile a plății salariului neachitat și a indemnizației pentru concediul nefolosit în sumă totală de 972, 7 lei.

La 07 mai 2019, Natalia Golban, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, a declarat recurs împotriva deciziei din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii din 26 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea casată prin decizia din 28 noiembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, precum și admiterea integrală a pretențiilor Nataliei Golban, inclusiv încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 2 000 lei (f.d. 35-43, vol. II).

În motivarea recursului, recurenta Natalia Golban, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, a susținut că instanța de apel greșit a ajuns la concluzia privind existența unei înțelegeri între recurentă și „Most Trading” SRL ce ține de salariul de 20, 23 lei pentru fiecare oră muncită.

Recurenta a accentuat condițiile privind admisibilitatea probelor, prevăzute de art. 130 alin. (3) și 139 alin. (2) din Codul de procedură civilă, indicând că, copia contractului individual de muncă nr. 18 din 18 septembrie 2015, prezentată de către „Most Trading” SRL, este copia unui contract care nu conține semnătura recurente și clauzele esențiale ale unui contract individual de muncă.

La fel în raport cu condițiile privind admisibilitatea probelor, recurenta a punctat că, copiile tabelelor de evidență a timpului de lucru al Nataliei Golban în cadrul „Most Trading” SRL pentru perioada septembrie-octombrie 2015, prezentate de către „Most Trading” SRL, sunt niște tabele care nu au fost semnate de persoana împuternicită din cadrul „Most Trading” SRL.

De altfel, recurenta a subliniat că informația conținută în aceste tabele de pontaj se combate prin informația prezentată de Casa Națională de Asigurări Sociale, din care rezultă că salariul recurente în general nu a fost calculat și achitat.

Totodată, recurenta a menționat că în baza contractului individual de muncă nr. 18 din 18 septembrie 2015, Natalia Golban a fost angajată în cadrul „Most Trading” SRL cu salariul lunar fix de 3 420 lei, iar în cadrul acestei întreprinderi a muncit efectiv 24 de zile.

În continuare, recurenta și-a reiterat argumentele, expuse în cadrul examinării cauzei de către instanțele ierarhic inferioare, privind necesitatea încasării penalității pentru reținerea plăților salariale, pornind de la suma de 3 932, 16 lei a plăților salariale neachitate, precum și a tuturor cheltuielilor de judecată, cât și repararea integrală a prejudiciului moral cauzat.

La 22 octombrie 2019, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimitei „Most Trading” SRL copia cererii de recurs depuse de Natalia Golban, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, împotriva deciziei din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 51, vol. II).

Intimata „Most Trading” SRL nu și-a valorificat dreptul de a depune referință la recursul declarat de Natalia Golban, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale,

dacă legea nu prevede altfel.

Completul observă că la materialele cauzei este anexată fișa de însoțire nr. 2745, în care este indicat că la data de 12 martie 2019, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentei Natalia Golban, precum și în adresa reprezentantului acesteia, avocatului Valentin Caisîn, copia deciziei integrale din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 33, vol. II).

Însă, la materialele cauzei nu sunt anexate avizele de primire de către recurenta Natalia Golban și de către reprezentantul acesteia, avocatul Valentin Caisîn, a copiei deciziei integrale din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău

Drept urmare, completul ajunge la concluzia că recurenta Natalia Golban, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, care a declarat recurs împotriva deciziei din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău la data de 07 mai 2019, s-a conformat prevederilor legale, încadrându-se în termenul de declarare a recursului prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Examinând temeiurile recursului declarat de Natalia Golban, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil, din următoarele raționamente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) al art. 432 din Codul de procedură civilă statuează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Totodată, completul consideră necesar să menționeze că, conform art. 432 alin. (5) din Codul de procedură civilă, doar temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă stipulează că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Respectiv, completul relevă că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea, în limitele argumentelor invocate în recurs, a conformității acestora, după caz, cu temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă, cât și verificarea din oficiu a incidenței temeiurilor prevăzute la art. 432 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Astfel, completul decelează că argumentele invocate în recursul declarat de Natalia Golban, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, se referă la dezacordul

recurenței cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și respectiv, acest dezacord nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Subsidiar, se menționează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Totodată, completul accentuează că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, dacă se invocă aprecierea arbitrară a probelor de către instanța judecătorească, ori în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Însă, din recursul declarat de Natalia Golban, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, nu rezultă că instanța de apel a apreciat arbitrar probele sau că erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe calea recursului pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul legitim de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Trevisanato v. Italia* din 15 septembrie 2016, § 36-37).

Totodată, completul reține că în concepția Curții Europene a Drepturilor Omului, obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (*Garcia Ruiz v. Spania* din 21 ianuarie 1999, § 26), nefiind necesară motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (*Nersesyan v. Armenia* din 19 ianuarie 2010, § 23).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

În această ordine de idei, completul notează că argumentele invocate în recurs nu au vocația de a duce la modificarea soluției în prezenta cauză.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat

de Natalia Golban, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Natalia Golban, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, împotriva deciziei din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Golban împotriva „Most Trading” SRL cu privire la anularea ordinului, încasarea compensației în locul restabilirii în funcție, a salariului și a indemnizației pentru concediul nefolosit, precum și a penalității pentru reținerea plăților salariale, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan